

til den anden. Nej, skulle vi være nødt til at gaa den Vej, hvilken Mindretallet ganske vist rigtig gør, fordi vi anse den for ufornuftig, vil man, naar man har gjort det denne Gang, absolut blive nødt til at forlade den næste Gang; thi man kan jo dog ikke vedblive at lade Folketinget vøse til et Antal Medlemmer, der ikke svarer til Landets Betydning og vore Forhold i det hele. Skulde vi gaa den Vej, maa Mindretallet anse det for nødvendigt at blive staaende ved Regler, som binde os, til ikke at give Fantasten Tølsen eller lade vort Venskab her og der faa et saadant Spillerum, at vi til hvende og sidst faa et Virvar ud af det hele, men saa gør man ikke andet, end hvad man gjorde i 1849. Da lod man ikke alene Amtsgrensene staa og tog Hensyn til Kommunerne, og som det vil fremgaa direkte og indirekte af Valgloven, man tog endogsaa et meget væsentligt Hensyn til Herredsinddelingen, saaledes at den paa mangfoldige Steder egentlig blev det eneste afgørende. Den har Mindretallet imidlertid ikke taget væsentligt Hensyn til, og jeg ser heller ikke, at Regeringen har gjort det i sit Forslag, og det er maaste ogsaa af den Slags Hensyn, der ikke have den Betydning som de andre. Herredsinddelingen har nu ikke saa overordentlig megen Betydning, den er mere et Udtryk, om jeg saa maa sige, for Landets tidligere Inddeling, i Oldtiden og Middelalderen, men nu har den ikke nogen særlig Betydning, den har kun den Betydning, at den de fleste Steder i Landet er Udtryk for Jurisdiktionsfordelingen, men ikke alle Steder; thi som bekendt ere flere Steder Herrederne delte mellem Jurisdiktionerne, og en Del Jurisdiktioner bestaa af flere Herreder. Herredsinddelingen har derfor nu ikke væsentlig Betydning, men i 1849 tog man endnu væsentlig Hensyn til den. Ved Spørgsmaalet om Kommunerne skal jeg ikke opholde mig videre; thi jeg mener ogsaa, at det er rigtigt at beholde dem — det har jo ogsaa Regeringen gjort — jeg kan kun sige, at jeg kan ikke skønne andet, end at Flertallet har i alt væsentligt opretholdt Kommuneinddelingen. De Undtaelser, det har gjort hist og her, ere ikke mange, skønt det dog er stet paa adskillige Steder, hvor det aldeles ikke behøvedes. — Jeg vil tilstaa, at der er et Sted, hvor jeg har været fristet til at stille Forslag — jeg skal senere komme til det — men jeg har ikke gjort det, fordi det er farligt at komme ind paa saadanne Brud paa Principperne. Vi se jo, hvor farligt det er. Fordi man i 1864 efter den ulykkelige Krig, da man skulde gøre

Forandring ved Sydgrænsen, fordi en Del af Ribe Amt var taget bort, og til Erstatning derfor til Dels have faaet nogle Soane sønder for, som man saa af andre Grunde fandt det hensigtsmæssigt at henlægge til Vejle Amt, da man ikke vilde rippe op i hele Inddelingen derfor, men reparere derpaa ved at henlægge disse Sogne af Ribe Amt til Vejle Amt, derfor kan man dog ikke sige at Amtsprincippet er ophævet, og at man kunde gøre, hvad man vilde. Man siger, at det var derved brudt, og nu skulde man altsaa kunne gaa hen og sammenblende som man vilde. — Hvad nu f. Eks. ogsaa Valgstederne angaar, vil jeg sige, at Flertallet forandrer mange Valgsteder. Jeg har ikke talt dem akkurat sammen, saa jeg kan ikke saa bestemt sige det, men jeg skulde tage meget fejl, om de ikke forandrede næsten Halvdelen af dem, som overhovedet kunne forandres, for der er jo en stor Del, som der ikke kunde være Tale om at forandre. Et Valgstederne for de 20 københavnske Krefse maa være i København, for de 3 frederiksbergske paa Frederiksberg og for Horsens i Horsens osv. det følger af sig selv; det regner jeg ikke. Tager man altsaa dem bort, som ikke kunne forandres, vil dog Tallet paa dem, som der overhovedet vilde kunne være Tale om at forandre — hvis jeg ikke tager fejl — efter Flertallets Forslag være Halvdelen af de andre Krefse, hvad der er meget betydeligt. Endelig er der noget, som jeg lægger megen Vægt paa, især efter den Art Slutninger, som Flertallet gør, og det er det, at de ville flytte Valgstederne fra en Del Købstæder ud paa Landet. Hvordan var nemlig Forholdet i 1849? Da ønskede Købstæderne, for at kunne faa Repræsentanter, at de ikke skulde vælges sammen med Landet, men at de kunde vælge hver for sig og hver vælge sine Repræsentanter. Man sagde: Hvis vi blive blandede sammen med Landet, ere vi i Mindretal overalt, og Resultatet deraf vil blive, at vi saa saa at sige ingen Repræsentanter. Have de haft Ret eller ikke? Faktum viser, at det har været overordentlig uanselig for Købstæderne at faa en Repræsentant. Men hvad trostede man dem saa med? Man sagde: I skulle altid faa Valgstedet, saa have I den Fordel, at I have lettest ved at komme til Valg, og det vil hjælpe paa Forholdet. Jeg vil nu ikke sige, at jeg tror, det har hjulpet meget, eller har haft stor Betydning, men jeg siger dog: Lad os dog blive staaende ved denne lille Fordel for Købstæderne, naar den er givet dem som et Vederlag, og det et Vederlag, som den Gang var urimelig lille,